

GŁOS NARODU

NR. 42. — ROK XXV.

KRAKOW, SOBOTA DNIA 17. LUTEGO 1917 ROKU

WYD. POPOŁUDNIOWE.

CENA ZA OGŁOSZENIA (INSERATY):

Zwyczajne: 1 wiersz petiowy lubiego miejsce k. — 20
 Za wiersz 1 petiowy lubiego miejsce k. — 40
 Nadzwyczajne: 1 wiersz petiowy lubiego miejsce k. — 80
 Nekrologi i zawiadomienia od wiersza peti. k. — 1—
 Złóżki i prospekty i cyrkularze, broszury itp. dla miejscowych prenumerat. za 100 egz. k. — 2—
 dla miejscowych prenumerat. za 100 egz. k. — 1—
 Przy kilkunastu zamieszczeniach inserat. nadstawia się 10% rabatu.

PRENUMERATA „GŁOSU NARODU” WYNOŚI, W KRAKOWIE W ADMINISTRACJI:

MIESIĘCZNIE K. 3-80. KWART. K. 11— POŁROCZ. K. 21— ROCZNIE K. 40—
 Za odnośnienie do domu w Krakowie, lub za przesyłkę pocztową do Austro-Węgier, Niemiec i Królestwa Polskiego dodaje się po 60 hal. miesięcznie. — Cena Nru wynosi w Krakowie: Wydanie poranne 12 hal. Wydanie wieczorne 8 hal. Na prowincyi: Wydanie całodziennne 16 hal.

ADRES REDAKCYI I ADMINISTRACYI: KRAKÓW, ULICA ŚW. KRZYŻA L. 11.
 TEL. REDAKCYI 190. — ADMIN. I Drukarni 3344. — TELEGR. „GŁOS NARODU” KRAKÓW.

ZAMAWIAĆ DZIENNIK MOŻNA:

Przez urzędy pocztowe, Agencje dziennikowe, lub też wprost w Administracji „Głosu Narodu” w Krakowie.

WPŁATY MOŻNA USKUTECZNIAC:

1) Przez Pocztaową Kasę Oszczędności Nr 23,993
 2) Przez Filij Banku Krajowego w Krakowie na rachunek niezający Wydawnictwa „Głosu Narodu”
 3) Przekazem pocztowym pod adresem Administracji „Głosu Narodu” w Krakowie, ul. św. Krzyża L. 11.

Ameryka a Austro-Węgry.

Rotterdam. „Berlingske Tidende” donosi za pismami paryskimi, że w stosunkach między Austro-Węgrami a Stanami Zjednoczonymi zaszły poważny zwrot, gdyż Austro-Węgry solidaryzują się zupełnie z Niemcami w sprawie wojny łódzkiej podwodnej i zdecydowane są na wszystkie następstwa tego swego stanowiska.

Antiwojenny prąd w Kongresie.

Rotterdam. (B. kor.) Według „Nieuwe Rott. Courant”, donosi „Morning Post” z Waszyngtonu pod datą 15 b. m.: Nie można zapoznać, że w Kongresie istnieje silny prąd przeciw wojnie z Niemcami. Dopiero gdyby wielu Amerykanów zginęło na morzu, możnaby opozycję pokonać i sprzyjających Niemcom przywódców Kongresu zmusić do zgody na wypowiedzenie wojny Niemcom.

FERMENT

W GABINECIE AMERYKAŃSKIM.

Zurych. „Stampa” donosi, że dwóch amerykańskich ministrów poda się do dymisji, w razie, gdyby została wypowiedziana wojna Niemcom.

LANSING I BRYAN.

Berlin. Według wiadomości z Waszyngtonu powstała ostatnio między Wilsonem a Lansingiem kontrowersja, głównie z tego powodu, że Wilson zbyt wiele naradza się z Bryanem, który skutkiem swej energicznej propagandy pokojowej jest najcięższym wrogiem Lansinga. Nie jest wykluczone, że usiłowania Bryana, zmierzające do zapobieżenia zerwaniu z Niemcami, przyniosą pomyślny skutek.

W Waszyngtonie powtórzyły się demonstracje pokojowe.

Optymizm hr. Bernstorffa.

Genewa. Ambasador niemiecki hr. Bernstorff przed swoim wyjazdem z Waszyngtonu oświadczył w wywiadach, że jest przekonany, iż do wojny niemiecko-amerykańskiej nie przyjdzie.

Ameryka chce konferencji.

Kolonia. Z Waszyngtonu donoszą do „Köln. Ztg.”: Wybitne osobistości oświadczyły, że bardzo byłyby zadowolone, gdyby rząd niemiecki dla przywrócenia przyjaznych stosunków z Ameryką, przychylił się do zwołania konferencji, na której delegaci obu rządów, omówiliby wszystkie kwestie będące w związku ze sprawą łodzi podwodnych. „Köln. Ztg.” informowała się w tej sprawie w miarodajnych sferach i dowiedziała się, że rząd niemiecki nie jest skłonny do zwołania konferencji lub też zarzucenia swych planów.

Zapomniany adres.

Pochlebiali mi to, że taki koneser chce się moimi pomysłami zaprodukować. I to w celu kaptowania sobie pięknej panny Heleny, ja tak odpowiedziałem: Żadaj odemnie Stefkę konia z rzędem, krokodyla, lecz nie wymagaj takiej ofiary!

— Jasiu, pamiętaj! Odwiedzę ci się za to!

Z ciekawości, jak ta historia wypadnie w życiu takiego światowca jak pan Stefan Slepokruk Zakłopotowski, zgodziłem się statecznie na jego propozycję i przyobiecałem, że udawać będę słabego i sam nawet zaproponuję, aby pan Stefan, po obiedzie „coś dobrego” opowiedział.

Ucisnął mnie serdecznie i rozeszliśmy się do domu. Naturalnie, że przewidywałem, iż Stefan całą tę rzymską historię zastrzyknie „krwią niebieską” i ogromnie byłem zadowolony, że jutro wypadnie.

Obiad u państwa był, jak zwykle lukullusowy. Niestety, fatalnie się zlapałem. Chcąc Stefanowi dogodzić, zaraz przy wejściu na salony państwa X. zrobiłem minę kwaśną,

Wojna skończy się w r. 1917 albo w... 1918.

Zurych. Prasa tutejsza powtarza za dziennikami angielskimi, że w Anglii panuje przekonanie, iż w lecie b. roku wojna się skończy.

Odzywają się jednak głosy, że gdyby teraz koalicja nie mogła doprowadzić do rozstrzygnięcia korzystnych dla siebie, to wojna może się przeciągnąć na rok 1918.

Sazonow o Stanach Zjednoczonych.

Sztokholm. Sazonow powiedział do Red. „Birz. Wiedomosti”, odośnie do zerwania stosunków Ameryki z Niemcami, że jest ono zdarzeniem wielce doniosłego znaczenia dla państw koalicyjnych. Niemcy są ze wszystkich stron otoczone potężnymi nieprzyjaciółmi, do których teraz przylęca się także Ameryka. Koalicja jest obecnie zabezpieczona przed wszelkimi nieprzyjemnościami, jakie spowodzić mogło odrzucenie noty Wilsona.

Wystąpienie Ameryki zbliża ostateczne rozstrzygnięcie. Gdyby mi przyszło — zakończył swój wywód Sazonow — oznaczyć, dopóki wojna będzie trwała, uznałbym, że za pół roku będziemy u celu.

Skutki zaostrożonej wojny podwodnej.

Norymberga. „Frankische Kurrier” donosi z Rotterdamu za „Morning Post”: Dwie trzecie przywozu z państw neutralnych do portów angielskich ustało od 1 lutego.

ODCIĘTA ANGLIA.

Berlin. „Berliner Tageblatt” donosi: W holenderskich kolach transportowych uważają położenie Anglii za bardzo poważne wskutek zaostrożenia walki podwodnej przez Niemców, gdyż od osmiu dni nie doszedł tam żaden transport z Holandyi i państw skandynawskich.

Z obawy przed niemieckimi łodziami podwodnymi.

Zurych. W Genii i w Livornie wybuchł strajk robotników okrętowych. Także z portów adriatyckich nie chcą marynarze wyjeżdżać.

ODŁOŻENIE KONFERENCYI.

Genewa. Z Londynu donoszą do „Petit Parisien”: Wielka konferencja reprezentantów angielskich kolonii nie może się odbyć w Londynie, w określonym terminie (z końcem lutego) z powodu działalności łodzi podwodnych.

Ostatnia ofensywa francuska.

Zurych. Paryskie dzienniki wyrażają opinię, że z chwilą nastąpienia znośnych stosunków na froncie zachodnim rozpocznie się działania wojenne w wielkim stylu, zmierzające do rozstrzygnięcia wojny. Operacje te rozpocznie się niebawem.

Zagrożony Sarraill.

Zurych. Według wieści nadeszłych do pism szwajcarskich zamknięcie morza przez Niemców stworzyło dla wojsk Sarrailla sytuację bardzo krytyczną. Przesyłanie bowiem rezerw, pocisków, amunicji i żywności jest zagrożone; wskutek tego Sarraill nie może podjąć zamierzonych działań. W razie skutecznego przeprowadzenia przez Niemców ich planów morskich wojska Sarrailla będą odcięte, co już zaczyna poważnie niepokoić dowództwo koalicji.

Konferencja ententy w Rzymie.

Berlin. Z artykułu „Nowoje Wremia” wynika, że od 12 do 20 kwietnia odbędzie się w Rzymie wielka konferencja państw koalicyjnych, w której weźmą udział nie tylko przedstawiciele rządów, lecz także delegaci parlamentów. Ponieważ wyłączenie Portugalii, Serbii, Rumunii, Belgii i Czarnogóry z dotychczasowych konferencji ententy bardzo te państwa dotknęło, będzie też na ich reprezentację położony szczególny nacisk. Najpierw na konferencji będzie rozpatrywano ekonomiczne położenie państw ententy, głównie jednak będzie ona poświęcona stworzeniu trwałego, silnego związku między państwami ententy.

Zastój na morzu Śródziemnem.

Zurych. Dzienniki szwajcarskie donoszą z Marsylii o ogólnym wstrzymaniu francuskiej żeglugi handlowej na morzu Śródziemnem, z powodu wzrastającej w dniach ostatnich liczby zatopień statków przez niemieckie łodzie podwodne.

Zatopiono.

Londyn. (B. kor.) Biuro Reutersa donosi: Angielski parowiec „Kyanite” i statek rybacki „Belvoireastle” zatopiony. Angielski parowiec „Greenland” został zatopiony, zatopione uratowano.

Według doniesienia Lloydsa zatopiony został angielski parowiec „Longsear” o 2777 tonnach, statek rybacki „Harybell” i angielski żaglowiec „Percy Roy”.

O zwołanie parlamentu.

Wiedeń. (B. kor.) Plenarne posiedzenie związku narodowego niemieckiego prawie jednogłośnie przyjęło wniosek pośła Steinwendera, domagający się stworzenia przygotowanych już oddawna przesłanek dla jak najrychlejszego zwołania Rady państwa.

Podniosłem się ciężko z foteli i przytłumionym głosem wybełkotałem: Laskawa pani, muszę niestety odmówić, bom słaby, ale poprosimy pana Stefana, dawno nam już nie nie opowiedział, niech nam co z jego arsenału wypali.

— Brawo! doskonale! — ozwał się kilka głosów naraz.

Rozpoczął.

Wybornie, znakomicie zaczął opowiadać, przetransponował doskonale mnie i moich rodziców, z burszów monachijskich powstały znakomicie socharakteryzowane typy studentów z Bonn, Kuny Puttkamery, Boty Henckle i Donnersmarki Curtiusze, Gregorowiusze, z mych włoskich hoteli „pod kopą jaja” lub pod „obwarzankiem” urodziły się „Majestiki”, „Imperiali”, „Palasthoteli”, aż wreszcie wjechał mój Stefek do oberży pod „cinque chiocciole di vivo” e sei chiocciole di mare”. Księżę, Koloseum pozostały bez audyfikacji na „niebiesko”, gdy jednak Stefan Slepokruk Zakłopotowski zaczął w uniesieniu mówić o wrażeniu, jakiego doznał wchodząc na arenę, jak drżącym głosem wspominał nieszczęśliwych, których ciała rwały zęby lwów i tygrysów, kiedy z

oczyma podniesionymi w górę mówił o żywych pochodniach tak obrazowo, że zlatowało mi się, że czuję swąd gorejących ciał ludzkich, kiedy w ferworze opowiadania to blade, to czerwienieła jego pyszna głowa — słuchałem mej wieczorowej facecji z największą uwagą, która owaładnęła całem państwowym i dalibóg ciarki mi przechodziły. Wśród pełnej ciszy doszedł do kulminacyjnego punktu anegdoty — to jest do sytuacji, w której zmęczony podróżą, nieprzespianą nocą i mnogimi kielichami Veuve Cluquot'y, zapomniał „na śmierć” adresu hotelu. Teraz serdeczny gromki śmiech owładnął gośmi i nastroj podniosły ustąpił szeregowej wesołości. Uniesiony powodzeniem, rozgorączkowany opowiadaniem coraz przebież, coraz namiętniej kończył opowieść, wreszcie zacytował odpowiedź, jaką dał zataczającym się ze śmiechem niemieckim kolegom. Słuchajcie Germanie! Nie ma na świecie potrzeby, z którejby się szlachetnie polski nie, wyłubał. Do południa będę wiedział gdzie w Rzymie stanąłem. otóż zatelegrafuję do rodziców, którym wczoraj posłałem adres z portierni hotelowej, niestety przeze mnie zupełnie zapomniany i dowiem się z Balamu-

fur, nadto ściółki wiązanej 52.248 wiązek i chrustu 684.526 wiązek. Jak może las wyglądać wśród takich rojnych wizyt i gospodarki chłopskiej, dośpicwa sobie każdy, kto zna postępowo prowadzone gospodarstwa leśne. Pod tym względem Królestwo Polskie dzięki rządowi rosyjskiemu i jego opiece nad leśnictwem jest unikatem w świecie cywilizowanych, bo jak pisze p. Olszowski, tylko w Albanii panują podobne stosunki. Pierwszym warunkiem dla uzdrowienia nieznosnych stosunków gospodarczych w Królestwie powinna być likwidacja serwitutów, co jedynie stworzyć może ochronę lasów przed niszczyielską ręką gospodarujących w nich chłopów. Zdaniem p. Olszowskiego nastąpić powinno wykup serwitutów a nie oddanie chłopom pewnych przestrzeni leśnych.

Jeżeli to nie nastąpi, nie ma mowy w Królestwie o wprowadzeniu ochrony lasów i postępowej gospodarce, jak niemiennie o zorganizowaniu kooperatywnego handlu drzewnego w formach wymaganych przez obecne warunki, a mających dla naszego rozwoju gospodarczego podstawowe znaczenie. Po cieszącym objawem w Galicji jest gorące zajęcie się naszymi skarbmami leśnymi, żywe zainteresowanie się tak właścicielami wielkich majątków leśnych tak zasadniczą sprawą, jak niemiennie naszych instytucji finansowych, co stwarza nadzieję wprowadzenia koniecznej, a doniosłej dla kraju sanacji tej ważnej dziedziny gospodarczej.

R. W.

Z pod Tatr.

(Śnieg, goście i pensjonaty. — Gdzie mieszkał tutaj Sienkiewicz?... — Kilka wspomnień. — Petri. — „W gołębniku”. — Z ostatniej wystawy).

Długo w tym roku trwa przedziwna zima zakopiańska. Wypogodziło się teraz, choć mroz trwa silny, a góry przeglądają zaledwie w stołcu z ta msielną mgłą, co wróży liczne dni słoneczne. To też niechaj nie dziwią się ci, którzy, nie zamówiwszy sobie napróżd pokoju, odwiedzają przez kilka godzin różne pensjonaty i nie mogą miejsca znaleźć. Brakto zakładu „Dra Chramca, który gościł kilkadziesiąt osób, część pensjonatów zwinięto, a nowo wybudowany „Sanato” może zmieścić osób zaledwie kilkadziesiąt.

Przy ulicy Chałubińskiego stoi willa nazwana dziś Sienkiewiczówka. Mieszkał tam ongi w lecie stare wielki wórcę, nim otrzymał od narodu rezydencję w Oblęgorku. Widziałem go tu nieraz z dwójgim jasnowłosych dzieci, na charakterystycznej, w letnie firanki przystrojonej werandzie. Popularność jego miała swoje ujemne strony i opowiadano mi nieraz, iż chodził ciężnie bocznymi drogami, chęć uniknąć natręczywych spojrzeń, które chętnie podziwiała niezwykły blask oczu sławnego twórcy trylogii. Zapamiętałem sobie także drobny rys obroci jego serca. Otóż, gdy jedyna ongi tutaj cukiernia Warszawska, z powodu otwarcia świątecznej cukierni Pionki, poczęła podupadać, wówczas Sienkiewicz zmówił się z kilku literatami i odwiedzał ją codziennie, by obecnością swoją znowu podnieść dawny lokal.

Niedawno grał u nas dwa razy p. Petri, za drugim razem na cele humanitarne Ligi kobiet, oraz stow. kat. miodz. kształcącej się „Odrodzenie”. Jak zawsze, ściągnął entuzjastów. Stwierdziłszy tu wszyscy, iż gra znakomitego pian-

cie, gdzie w Rzymie zajeżdżałem. Depesza moja brzmiała:

„Atanazy Slepokruk Zakłopotowski. Balamucie Wyżnie — Galizien. Telegrafujecie mi natychmiast do hotelu de cinque chiocciole di vivo e sei chiocciole di mare, gdzie ja w Rzymie stanąłem?”

Obstąpił. — Zdrętwiałem, pociągnąłem go za frak i zgrzytając zaciśniętymi zębami, szeptałem:

— Stefek, czyś ty zwaryował, co ty pleciesz?!

Zmiałkował i zmieszał się, zbladł, zmienił się okropnie, ale skończyć musiał i skończył w szalonym tempie:

— Ot i zakład wygrałem.

W południe odebrałem... zaraz... odebrałem... to jest... panie dobrodziejku, przyniesiono mi do hotelu na poczekanie... to jest... odebrałem depeszę moich rodziców z Balamucie Wyżnie: Mieszkasz tam, gdzie mieszkasz, podpisano poste restante — Leon i Regina F.

Ruńalem z fotelu. Zegary stanęły.

Panna Helena wyszła za docenta uniwersytetu autora broszury: „O teoretycznej praktyczności i t. d.

Jan Zawiejski.

sty, od czasu jego tryumfującego pochodu po Polsce, do dawnej głębi przyłącza życie i ciepło. W niedzielę d. 1 lutego odbył się teatr amatorski, Nikorowicza „W gołębniku”. W głównych rolach wystąpili pp. Jackowscy, p. Szlachetkowska i Oppeln—Bronikowska. Liczna publiczność cieszyła się miłą rozrywką, a pan Wesołowski w epizodycznej roli Antoniego zebrał duże oklaski. Dochód otrzymało Tow. św. Salomei K 500, też samą sumę Ochronka dzieci legionistów, reżystę przeznaczono na „Biednego Inwalidę”. Projektorat objęła pani Seibor Ryńska.

Przed paru dniami otwarto Wystawę artystów w Bazarze polskim. Liczna, dzieł około trzydziestu, ale dobranych starannie. Wchodzącego uderza widokiem wyrazisty, piękny portret Gaika — pani siwowłosej i jego pejzaże, zwłaszcza Wiatr halny w dzień i w nocy, które wszystkie łączą najlepsze cechy wybitnego artysty. Doskonała jest duża akwarela Augustynowicza, Cmentarz wojenny, wiele krzyży, góry, wiatr halny, wiele sentymentu obok mistrzostwa w akwareli. Mało kto oddaje tak przestrzeżoną i powściągniętą przesłoniętą w słońcu, jak Terlecki. Znowu śnieg, drzewa gnące się pod okiścią, w tem wiele pogody, i radości z przyrody, która ceehuje ich twórcę. Obok pejzaży wystawił duże, zwracające uwagę studium do portretu. Z krajobrazów wystawili jeszcze Tymon Niesiołowski malowniczy sąd, szczerze odczyty, Skoczylas impresję lasu, ciszy, zieleni drzew i białości śniegu, trzy obrazy Cwikliński, dwa Czajkowska. Zwraca uwagę podobieństwo, obok barw surowych rozmyślnie, wyrazisty Niesiołowski portret dziewczęcy. Skoczylas wystawił jeszcze autoportret i rygielne jak zawsze drzeworyty.

Obok siebie zamieszczono śliczne miniaturowe. Jakimowicza i ilustracje Kaz. Brzezińskiego, we francuskim stylu, staranne i wytworne, niekiedy z półtonowością, a zarazem załonością Fragonarda. Młody malarz może jeszcze dać niejedno sztuce polskiej. Dwie rzeźby Skończy, projekty pomników i akwarele Blockiego dopełniają wystawy.

Przed wojną...

Haga. „Courant“ donosi z Londynu: Według doniesienia z Waszyngtonu zostało podane do wiadomości publicznej, że aż do ostatecznego wyjaśnienia stosunku amerykańskiego rządu do Niemiec, mogą otrzymać amerykańskie okręty handlowe działą, amunicję i załogę.

Wiadomości telegraficzne.

Telegramy „Głosu Narodu“ z dnia 17. lutego 1917.

Odnaczenie ks. Fryderyka oldenburgskiego.

Wiedeń. B. kor. Cesarz zamianował wielkiego księcia Fryderyka Augusta oldenburgskiego właścicielem pułku piechoty nr. 12.

ZAMACH NA HR. BERNSTORFFA?

Berno szwajc. Agencja Havasa donosi: W chwili odjazdu hr. Bernstorffa rzuciło się jakieś indywiduum na automobil, który miał zawieźć ambasadora do przystani. Sprawca zamachu został aresztowany. Jak się zdaje, jest on unięstowo chory.

KONGRES SOCYALISTYCZNY.

Berlin. Kongres socjalistów wszystkich krajów prowadzących wojnę, odbędzie się — według dzienników medyolańskich — w Bernie, 8 i 9 kwietnia.

SONNINO PREMIEREM.

Berlin. „Berliner Tageblatt“ donosi z Lugano: Rzymski korespondent medyolański pismo „Perseveranza“ donosi, że Sonnino ma zostać prezydentem ministrów.

NOWE KREDYTY FRANCUSKIE.

Paryż. (B. kor.) Minister skarbu Ribot przedłożył Izbie projekt ustawy o przyznaniu prowizorycznych kredytów na drugi kwartał roku 1917, a to 4.574.302.992 franków dla budżetu ogólnego i 926.710.792 franków dla budżetu dodatkowego.

ZAMACH NA MINISTRA GRIGOROWICZA.

Kopenhaga. Według doniesień z Petersburga dokonano tam zamachu rewolwerowego na ministra marynarki Grigorowicza. Minister uratował się, dzięki przytomności umysłu; sprawcy uciekli.

Brak zboża we Finlandii.

Kopenhaga. B. kor. „Berl. Tidende“ donosi z Haparanda: Dotkliwy brak zboża i innych ważnych środków żywności, panujący od długiego czasu w Finlandii, przyjmuje obecnie straszliwie rozmiary. Związek importerów środków żywności we Finlandii podaje do wiadomości, że nie udało się prowadzić dostatecznej ilości środków żywności.

GRECYA A KOALICYA.

Lugano. B. kor. „Secolo“ donosi z Aten: Stosunki eworsjuszu z Grecją wykazują naprężenie. Dyplomacya szworsjuszu

jest niezadowolona ze sposobu wykonania ultimatum i wywodzi, że związki rezerwistów rozwiązano tylko pozornie i że jeszcze wiele broni ukryto.

KRONIKA.

Z miasta.

Z AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI. W dniu dzisiejszym o godz. 11 przed południem rozpoczęło się doroczne walne zebranie administracyjne Akademii Umiejętności. Przewodniczący prezes St. hr. Tarnowski. Po załatwieniu spraw administracyjnych i finansowych przyjęło zebranie wnioski Komisji filologicznej w sprawie nowej pisowni polskiej.

DR RUTOWSKI W KRAKOWIE. W sali magistratu o godzinie 11 przedpołudniem odbyło się dziś zebranie Klubu posłów demokratycznych w celu uczczenia prezydenta Dra Rutowskiego. Zebranie było bardzo liczne. Prezydenta Rutowskiego powitał prezes lewicy demokratycznej poseł Dr Jahl, podnosząc jego zasługi dla miasta Lwowa, kraju i narodu. Dr Rutowski podziękował za powitanie, dodając, że na postawie, jaki zajmował, starał się spełnić tylko swój obowiązek. Następnie udał się Dr Rutowski do biur N. K. N. przy ul. Golebiej, gdzie po stosownej przemowie Dr. Tad. Starzewski wręczył mu złoty medal pamiątkowy.

O godzinie 2 po południu na cześć Dr Rutowskiego odbył się obiad poselski w Grand hotelu. Wiele osób spędzą pp. Rutowskiego w teatrze miejskim, jutro N. K. N. podejmować ich będzie obiadem.

ZEBRANIA RADY MIEJSKIEJ. Zapowiedziane na jutro, niedzielę o godzinie 11 przed południem tajne posiedzenie Rady miejskiej, z powodu, że o tej godzinie odbywać się będzie przedstawienie w Kino „Nowości“ pod protektorem Arcyksięcia Karola Stefana na dochód ociemniałym żołnierzom galicyjskim, odbędzie się o godzinie wpół do 1 w południe. Uroczyste posiedzenie w celu uczczenia Dra Rutowskiego odbędzie się o godzinie 1 po południu.

ZEBRANIE OBYWATELSKIE w niedzielę wieczorem na cześć prez. Rutowskiego w sali Grand hotelu odbędzie się, jak się dowiadujemy, przy udziale zgłoszonych gości zamieszkałych z kół poselskich. Z tego też powodu, jak niemiętnie ze względu na ściśle prywatny charakter zebrania, uczestnicy zjedzą się na towarzyskie zebranie w stroju wizytowym.

Z T. O. L. Zarząd Główny Towarzystwa Oświaty Ludowej zawiadamia, że nadzwyczajne Walne zgromadzenie odbędzie się w lokalu Towarzystwa (Franciszkańska 4) we środę dnia 21 b. m. o godzinie 5 po południu, a w braku kompletu pół godziny później z następującym porządkiem dziennym: Wybór 5 Członków Komisji kontrolującej; Wnioski, interpelacje

REJONOWA SPRZEDAŻ CHLEBA. Wydział III Magistratu kończy już przygotowania do wprowadzenia w życie organizacyi rejonowej sprzedaży chleba. Obecnie Magistrat dokonuje podziału miasta na okręgi i przydziału konsumentów do poszczególnych piekarni, których będzie 35. Ponadto piekarze posiadają będą osobne sklepy. Na jeden sklep przypadnie do rozsprzedaży około 600 porcji chleba dziennie. Nowa organizacya sprzedaży chleba wejdzie w życie z dniem 26 b. m.

SPRZEDAŻ ZIEMNIAKÓW. Miejskie Biuro aprowizacyjne zawiadamia, że począwszy od dnia dzisiejszego sprzedaje ziemniaki na placu Jabłonowskich, Szczepańskim, Słowiańskim, Wolności, oraz na Ryuku w Podgórzu.

OSWIECENIE SCHODÓW. Magistrat ogłasza: Z powodu braku elektryczności, wywołanej rekwizycją metali, zaprowadza Elektryczność miejska na czas wojenny i odpowiedni okres czasu po wojnie, aż do odwołania rzezać za prąd do oświetlenia klatek schodowych. — Rzezać może mieć zastosowanie tylko w tych wypadkach, jeżeli oświetlona będzie wyłącznie klatka schodowa a bramy zamykane będą o g. 9 wieczór. Należność rzezałowa wynosi K 24 rocznie za jedną żarówkę metalową o sile światła do 25 świec i płatną jest z góry w ratach miesięcznych. — W razie zamykania bram wchodowych o godzinie 10 wieczór podnosi się cena powyższa na K 50 rocznie od jednej lampki żarowej. — Pobierający prąd do klatki schodowej obowiązany jest od chwili załączenia instalacji zapłacić należność powyższą za cały rok, choćby w ciągu roku zaniedbał poboru prądu. Zobowiązanie to przedłuża się milicją na każdy dalszy rok. Wywolenie poboru prądu może nastąpić na trzy miesiące przed upływem każdego roku. Rozpoczęty miesiąc liczy się jako cały. Elektryczność wystawia z chwilą załączenia instalacji do sieci miejskiej rachunek na całoroczną należność, która powinna być uiszczoną z góry w ratach miesięcznych w rachunku wyszczególnionych do 8 dnia każdego miesiąca. W razie nieuiszczenia należności w oznaczonym terminie będzie instalacya bez dalszego upomnienia z sieci miejskiej wyłączona. W instalacjach klatek schodowych o żarówkach o większej sile światła niż 25, również w tych instalacjach klatek schodowych, do których dołączone są także inne ubikacje, mierzone będzie prąd jak dotychczas przez stosowny elektryczność. — Żarówkę węglową przy zastosowaniu rzeżatu nie wolno używać.

Z Polski i ze świata.

KONSULAT SZWAJC. W WARSZAWIE. Pisma warszawskie donoszą: Dn. 10 b. m. zastępca konsula szwajcarskiego w obecności przedstawicieli władz niemieckich objął warunkowo opiekę nad obywatelami amerykańskimi w Warszawie. Konsul szwajcarski przejął również opiekę nad poddanyami angielskimi, francuskimi, serbskimi i belgijskimi; nadto rozciąga także opiekę nad poddanyami włoskimi. Przyjazd konsula szwajcarskiego, p. Karola Wettlera, do Warszawy z Rosji przez Sztokholm spodziewany jest w najbliższych dniach. P. Wettler jest już w Sztokholmie. Konsul szwajcarski w Warszawie otrzymał przed kilku dniami ze Szwajcarii wagon żywności i artykułów pierwszej potrzeby. Większą część tych artykułów już rozdzielono pomiędzy obywateli szwajcarskich w Warszawie, reszta przeznaczona jest dla obywateli szwajcarskich, zamieszkałych w Łodzi. Kolonia szwajcarska w Warszawie i Łodzi liczy około 250 osób.

PO ZWINIĘCIU KONSULATU ST. ZJEDN.

Konsul amerykański p. Hernando de Soto i wicekonsul — jak donoszą pisma warszawskie — prawdopodobnie opuszczają Warszawę w końcu b. tygodnia. Konsul de Soto udaje się przez Szwajcarię do Ameryki, a wicekonsul p. Artur Railly do Sztokholmu, gdzie obejmuje stanowisko w tant. postelwie Stanów Zjedn. Przed wyjazdem z Warszawy konsul amerykański zmuszony będzie załatwić sprawy, dotyczące dalszego użytkowania pozostających w Warszawie funduszy amerykańskich między inne komitetu Rockefellera. Fundusze te są znaczne, gdyż, jak wiadomo, Ameryka obficie zasilala swoich współobywateli w państwach walczących. W Warszawie szczególnie żydzi otrzymywali duże sumy na zapomogi z Ameryki.

ZJAZD OGRODNIKÓW W WARSZAWIE.

Onegdaj rozpoczął się w Warszawie trziedniowy zjazd ogólny ogrodników i właścicieli ogrodów staraniem Tow. ogrodniczych warszawskiego. Przed rozpoczęciem zjazdu ks. Stanisław Matkowski odprawił nabożeństwo w kościele św. Krzyża, poczem o godz. 11 nastąpiło otwarcie zjazdu. Słowo wstępne wypowiadał prezes Tow. ogrodniczych warszawskiego, p. Edmund Jankowski.

JASEŁKA W KIELCACH. Piszą nam z Kielc: Miłą uroczystość przeżyli podczas Świąt Bożego Narodzenia chorzy i ranni żołnierze, przebywający w szpitalu Czerwonego Krzyża w Kielcach. Dzięki staraniom tamtejszego ks. kapłana Domańskiego, zorganizowano przedstawienie „Jasełek betlemskich”, które przy dzielnej pomocy uczestników wypadło artystycznie. Brali w niem udział sami kuracyusze, wśród których lwią część stanowili legionisi. Przedstawienie cieszyło się olbrzymim powodzeniem, tak, że nusiuno powtarzać je kilka razy. Najwyższe sfery wojskowe, oraz miejscowa inteligencya spędzali te kilka wieczorów pośród białych murów szpitala, rozśpiewanych dziewczkami kolend. **CENTRALA DOBROczynności.** B. kor. donosi ze Lwowa: Zarząd miasta zajmuje się opracowaniem projektu centrali dla dobroczynności prywatnej i publicznej we Lwowie. Celem centrali jest zespolenie wszystkich odnośnych czynników do wspólnej działalności. Przewodniczącym będzie każdorazowy prezydent miasta. W toku jest utworzenie kilku ważnych instytucji, użyteczności publicznej, między innymi urzędu opieki jenerałnej na rzecz dzieci ubogich, uciśnionych, opuszczonych i t. d., tudzież osobnej instytucji ochrony prawa dzieci.

OSZCZĘDZANIE OŚWIECENIA. Dzienniki lwowskie donoszą, że obecnie obowiązują we Lwowie nowe rozporządzenia komendanta miasta, gen. Rüdla, ograniczające oświetlenie i ruch tramwajów. Wedle tych zarządzeń, lokale gospodnio-szynkarskie drugo- i trzecie piętro mają być zamykane już o godzinie 7, restauracye i lokale śniadankowe o godzinie 10, w soboty o 11 wieczorem. Kawiarne mogą być otwarte do godziny 11 wieczorem. Oświetlenie ulic i placów zredukowano do połowy. Ruch tramwajowy ogranicza się na czas od godziny 6-rano do 9 wieczorem.

POŻYCZKI DLA WŁAŚC. DOBR POD INWAZYJĄ. Jak donosiliśmy w swoim czasie, przysłał rząd 3 miliony koron dotacyi na pożyczki sustentacyjne dla ziemian, których dobra znajdują się w obrębie inwazyi rosyjskiej. Rozdział tych pożyczek już został dokonany. Wyplata rozpoczęła się w najbliższych dniach. Komputacyjnych o pożyczki z funduszu 3-milionowego jest razem 320.

BRAK PAPIERU DZIENNIKARSKIEGO. Nawięć wydawnictwa rządowe zaczynają odczuwać brak papieru rotacyjnego. Oto onegdajszy „Prag. Abendblatt“ wyszedł tylko o 4 stronach druku, a wczorajsze „Przegląd Nowiny“ ogłosiły, że wskutek braku papieru nadal będą wychodziły także o czterech tylko stronach druku. Podobnie i „Prager Zeitung“ obejmuje obecnie tylko cztery strony druku.

PODRÓŻE UCHODźCÓW ŻYDOWSKICH. Magistrat Pragi na zasadzie rozporządzenia namiestnictwa Czech wydał obwieszczenie, według którego żydowskie uchodźcy z Galicji i Bukowiny, zamieszkali w Pradze lub na przedmieściach, bez różnicy, czy pobierają zapomogi państwowy, czy też nie, w razie zamiaru użycia kolei żelaznych muszą poprzednio wykazać się zezwoleniem na podróż. Zarządzenie to obejmuje wszystkie dworce żelazne w promieniu 20 km. od Pragi. Odnośne zezwolenie wystawia

magistrat praski i starostwa, o ile wiarogodnie wykazaną zostanie gwałtowna konieczność podróży, a lekarz urzędowy stwierdzi, iż zarówno petent, jak i pakunki podróżne odpowiadają w zupełności sanitarno-policyjnym przepisom. A. nalfabeci muszą przynieść fotografię. Zezwolenie ważne jest ośm dni. Mimo jednak zezwolenia na podróż, dana osoba może być wykluczona od udziału w podróży, jeżeli organy kolejowe nie uznają jej pakunków za wolne od wszelkich zarzutów.

POMYSŁOWY ŻUPAN. Komisya sejmu węgierskiego dla spraw inkompatybilacyjnych pilnie zajęła się sprawami majątkowymi węgierskich polityków i posłów, dzięki czemu co kilka niemal dni wypływa nowa jakaś afera skandaliczna. Obecnie dzienniki te donoszą, że żupan komitatu gemerskiego, Geza Kubinyi, zakupił wielkie przestrzenie lasów, prowadził w nich wyręb, a drzewo sprzedaje po wygórowanych cenach ludności. Sam ten fakt jeszczeby nie doprowadził do skandalu, ale wyszło na jaw, że do wyrąbu lasu używa on 1400 robotników z okolic gminy Dobosziny, których mu dostarczyły władze wojskowe. Chodzi więc o to, że ludzie, zwolnieni od bezpośredniej służby wojskowej, za pół darmo pracują na wyłączną korzyść kieszeni p. Kubinyiego. To doprowadziło do śledztwa, zarządzzonego przez rząd, a hr. Tisza już oświadczył, że pomysłowego żupana usunął z urzędu.

POWIĘKSZENIE OBW. KOWIENSKIEGO. Z dniem 1 lutego b. r. wprowadzono nowy rozdział obwodów niemieckiego zarządu na Litwie. Dotychczasowe obwody: Bejsagola, Geogenburg, Janów i Juszyń zostały rozwiązane i do sąsiednich obwodów przyłączone tak, że obecnie teren zarządu liczy 20 obwodów.

MROZY NA LITWIE. Dzienniki donoszą: Mrozy w Wilnie dochodzą do 24 stopni. W polu mroź jest większy. W okolicach zmarzło wielu ludzi. Wraz z wielkimi śniegami, zjawili się w okolicach wilki, które nawiedzają stadami wieś i napadają na przejeżdżających.

UKRAJŃCY W ROSYI. Gubernator jekaterynowski zawiadomił ministra spraw wewnętrznych, iż zmuszony był zawiesić towarzystwo ukraińskie „Proświta“.

SZEROKA NATURA. Dziennik petersburski „Dien“ zamieszcza feljton pióra p. D'Or, w którym czytamy: „W nocy z dnia 31 grudnia na 1 stycznia 1917 r. w restauracji przy jednym z teatrów petrogradzkich otrzymano około 100.000 rubli za... babuszkini kwas“. Starzy restauratorzy mówią, że nigdy nie mieli takiej publiczności jak w tym roku. Mężczyźni w bajecznych frakach, w białosińszych koszulach z brylantowymi spinkami i z manierami — do rozkazy. Dany w wystawnych kostymach, ośmieszający „przewracali“ kieliszki z „kwasem“, jak kieliszki z denaturatem. Starzy ludzie przysięgają, że takich hulankę jeszcze w Rosji nie było. W nocy na 1 stycznia 1917 r. w obu stolicach przechulano parę milionów rubli! Wy, marzycy w okopach, słyszycie? W jedną noc Petrograd (nóży Rosji) i Moskwa (serce Rosji) wypłyły za parę milionów za wasze zdrowie. Wy bez nóg, bez rąk, chorzy, słyszycie?“

ŻYDZI W POLSCE A W ROSYI. „Moskowskij Wiedomosti“, zastanawiając się nad przyczyną potężnienia żydów w Polsce, dochodzą do wniosku, że dla żydów równouprawnienie powinno tworzyć pierwszorzędną sprawę w nowej Polsce. Czar świat kulturalny, pragnie, twierdzi pismo rosyjskie, żeby żydom w Polsce umożliwiono branie czynnego udziału we wszystkich gałęziach życia publicznego, czego dotychczas nie było. Na łamach gazety rosyjskiej podobne wywody o żydach bardzo ładnie się przedstawiają, tem bardziej, że pismo ani jednym słowem nie wspomina o stosunkach żydów... w Rosji.

KOBIETY SĘDZIAMI. Jak donosi petersburska agencja telegraficzna, rosyjska Rada ministeryalna przyjęła projekt ustawy, zezwalający, aby kobiety, które mogły wykazać dyplomem z ukończenia szkoły średniej, dopuszczone zostały do wykonywania funkcji sędziów pokoju.

SEKWANA ZAMARZŁA. Według doniesienia dzienników paryskich, zamarzła Sekwana powyżej Rouen. Uszkodzonych jest przeszło 40 statków do holowania, a wiele zatopione.

ŻYDZI W AMERYCE. Warszawska prasa zaręgonowa informuje, że w Nowym Jorku powstała organizacya żydów polonijno-rosyjskich, pochodzących z gubernii wołyńskiej, podolskiej, kijowskiej i t. d. Żydów tych jest w Nowym Jorku tysiące, ale nie grali oni dotąd roli politycznej z powodu braku organizacji. Obecnie mają utworzyć bardzo liczne zzeszenie.

ODZNACZENIA W LEGIONACH. Cesarz nadał order Żelaznej Korony III klasy z dekoracyą wojenną za uwalnieniem od taksy: pułkownikowi legionowemu Bolesławowi Roji, komendantowi jednego z pułków piechoty Legionów i podpułkownikowi legionowemu Andrzejowi Galicy w 6 pp. Legionów.

Wiadomości gospodarcze.

ZASIEWY WIOSENNE. B. kor. donosi z Wiednia: Jakkolwiek zasiewy jesiennie w r. 1916 można oznaczyć jako zadowalniające, to przecież wynik tegorocznych żniw zależy głównie od należytej uprawy w r. 1917. Urząd wyżyw-

nia ludności, do którego zakresu działania należy zapewnić uprawę wiosenną, spowodował, by nietylko uprawiono przeznaczoną pod uprawę wiosenną pola, lecz by obrobiono także i zasiano wszystkie ewentualnie w ciągu zimy, zniszczone obszary względnie pozostawione odłogiem obszary rolne. Chociaż w myśl rozporządzenia cesarskiego z dnia 11 czerwca 1916 postarano się, by rolnikom pozostawiono potrzebne do zasiewu ziarno (tak zboże i owoce strączkowe), to jednakże także i w tych wypadkach, w których rolnicy nie mogliby pokryć zapotrzebowania ziarna na zasiew z własnych zbiorów lub przy których rolnikom konieczną jest wymiana nasion z obcego zbioru, w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 26 lipca 1916 zapewnione zostało dostarczenie odpowiedniej ilości ziarna na zasiew odpowiedniej jakości. Także celem zapewnienia ziarna na zasiew owoców strączkowych (grochu, fasoli, soczewicy i t. d.) zakład wojenny obrotu zbożem już w styczniu 1917 wydał swym filiom odpowiednie polecenia. Jak w roku ubiegłym tak i obecnie postarano się, by zapewnić potrzebną ilość ziarna konieskiego dla produkcyi paszy zielonej. Tylko co do przydziału ziarna na nasienie w porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpiła zmiana w tym kierunku, że przydziału dokonywać będzie nie centrala środków paszy lecz w ramach akcyi zasiewów, wojenny zakład obrotu zbożem.

ZMIERZCH PIWOWARSTWA. Potrzeba ziarna na mąkę i krupy zmusza do ograniczenia przydziału jęczmienia dla piwowarstwa. Z artykułów „Narodnich Listów“, wychodzących w Pradze, wieje rezygnacya przedstawicieli tego olbrzymiego w Czechach przemysłu. Głównym pytaniem jest niewiadoma cyfra dawnych zapasów, które wyczerpawszy, liczyć się należy z wstrzymaniem ruchu w browarach. W najlepszym razie przypaśćby mogło dla piwowarstwa 1/4 proc. dawnego przydziału jęczmienia, co jest niemożliwym dla podtrzymania ruchu.

Z 533 browarów w Czechach zaprzestano produkcyi w roku 1915/16 120 zakładów, a z końcem roku 1916 dalszych 40 browarów wstrzymało pracę. Z początkiem kwietnia 1917 zanosi się na zamknięcie nowych 20 browarów, a dalsze nieiszące pogrążyć w bezczynność także resztę, tak, że w lecie zniknie ten niektór z handlu i restauracyi.

W r. 1910 wywarzono w Czechach 10,050.521 hl. piwa, w roku 1916 produkcyja spadła do 2,991.000 hl., zaś w roku 1917 osiągnąć może najwyżej 1,000.000 hl. Przemysł piwowarski przeżywa przesilenie, które nie obejduje się bez przykrego wpływu na tok życia gospodarczego w Czechach.

BURAKI PASTEWNE. Na wieść, bruku zamiast dawniej sprzedawanych ziemniaków pieczonych sprzedaje się buraki, które jednak nie mogą co do użyteczności t. j. ilości białka i kaloryi konkurować z poczywymi naszymi ziemniakami, którego wojna gwałtownie wypiera z kuchni. W Niemczech, gdzie burak stał się urodową potrawą, zdobywając miano „Deutsche Rube“, obłożono jego wartość użyteczności, która w stosunku do ziemniaka przedstawia się następująco: Jeden funt ziemniaków odpowiada 4 funtom buraków i nie dają jeszcze tyle białka. N. p. za 1 markę otrzymuje się w Berlinie: przy ziemniakach 8340 gr. z 6947 kaloryi 141 białka, przy burakach 7692 gr. z 1738 kaloryi 15 białka.

Zatem burak jest cztery razy droższym od ziemniaka i daje tylko dziesiątą część tego białka, jakie daje ubogi także w białko ziemniak. Nie będziemy powtarzać szeregu zestawień porównawczych, jakie odnośnie do ziemniaka i buraka pastewnego opracowali chemicy, a co spożytkowały niemieckie pisma, bo to nie na wiele może się nam przydać przy braku ziemniaków, a świadomość małej użyteczności buraka może konsumenta doń jeszcze smutnej uspołobić.

NEKROLOGIA.

W Warszawie zmarł lekarz Dr Stanisław Kochanowicz zasłużony działacz społeczny i oświatowy, przeżywszy lat 44. Urodzony na Kujawach, po skończeniu szkoły realnej w Kaliszu wstąpił na wydział lekarski uniwersytetu warszawskiego. Zaraz po skończeniu studiów był aresztowany i osadzony w 40-tych pawilonie cyfadyli, gdzie przesiedział 13 miesięcy. Skazany potem na wygnanie do gubernii archangielskiej na dziesięć lat, powrócił do kraju przed 12-ty laty. S. p. Dr Kochanowicz czynny był od roku 1902 jako lekarz dyżurny w Tow. dozornej pomocy lekarskiej (Pogotowiu Ratunkowym); w r. 1912 objął stanowisko lekarza zarządzającego stacyą centralną tej instytucji. Organizował kursy ratownicze, wykłady ratownicze w różnych uczelniach i t. d. Był skarbnikiem Tow. przyjaciół pokoju i członkiem Tow. filozoficznego. Pisma warszawskie poświęcają s. p. zmarłemu serdeczne wspomnienia.

W Otwocku zmarł w 40 roku życia Dr Stanisław Krzyżanowski, lekarz, zaraził się tyfusem. Zgon zasłużonego lekarza i obywatela wywołał w mieście powszechny żal. S. p. Zmarły czynny był w kilku dziedzinach życia publicznego; był prezesem Koła okręgowego Polskiej Macierzy Szkolnej, wiceprezesem Tow. Przyjaciół Otwocka i wiceprezesem Rady Opiekunskiej.

PRACZYNNE
PODARKI
NA
GWIAZDKĘ

KUFRY, WALIZY, TORBY, NESESERY,

TOREBKI damskie & PORTMONETKI & PORTEFELI
TCHY z etka & PAPIERU z przyrządami do pisania & „MALICURE“,
KRAWATY & REKAWICZKI & POKRYCZKI & SKARPEK & PAŁASOLE.

Anastazy FRONCZ

Kraków, FLORYANSKA L. 17.

KORESPONDENCYA ROZDZIELONYCH.

Każdy, kto ma bliskich poza linią bojową, może nawiązać z nimi korespondencję za pośrednictwem „Głosu Narodu”.

Na zasądzenie naszej umowy z Polskim Oddziałem przy Rosyjskim Czerwonym Krzyżu, w Sztokholmie — każdy list zamieszczony w „GŁOSIE NARODU” endaje nienależne przesłany ze Sztokholmu pocztą pod wskazany adres. W braku dokładnego adresu (przy niewiadomości miejscu pobytu) zostaje on nadawany nadrukowany w 4 najpóźniejszych piśmieńskich polskich w Rosji, a mianowicie: „Gazeta Polska”, „Dziennik Kijowski”, „Kuryerka Nowym”, „Nowym Kuryerem Litewskim”. I tą drogą dostaje się do rąk adresata.

Odpowiedzi i listy z Rosji zamieszczane w tych piśmieńskich drukujemy bezpłatnie. Z uwagi na doniosłe społeczne znaczenie tego jedynego i pewnego dziś środka korespondencji obliczyliśmy ceny możliwie najniższe, a mianowicie:

Pierwsze 24 słów kor. 4. Każde następne 10 słów kor. 1, przy powtórzeniu całości nie przekraczającej 50 słów kor. 3, ponad 50 słów kor. 4.

„Korespondencje” zamieszczamy jedynie po nadaniu gotówki.

Hr. Zofia Tyszkiewiczowa, Iwonicz, Galicya, zapytuje o swego syna Waldemara. — Ktoby wiedział o jego miejscu pobytu, zechce go łaskawie zawiadomić prosząc o udzielenie wiadomości o sobie tą drogą. 968

Ksiądz Andrzej Wyrzykowski z Sandomierza zawiadamia Michała Kuczyńskiego w Moskwie, Centralny Związek miast, że w domu wszystko dobrze, Kasia pieniądze otrzymała zresztą zarabia na siebie. Otrzymałmy wiadomości przez „Głos Narodu” i też samą kilkakrotnie odpowiadaliśmy, lecz nie wiemy czy odpowiedź otrzymał. 973

Ksiądz Andrzej Wyrzykowski z Sandomierza, prosi braci swych Władysława i Jana z Rosji i każdego kto posiada o nich jakikolwiek wieści i podanie adresu i wiadomości też stąd drogą. 974

Anna Piotrowska zawiadamia męża Aleksandra, maszynistę kolei Podolskiej — Kalinkowicz, jest zdrowa, ze Stasia mieszkam w Skarżysku, Mania w Kazimierzu. Ogłoszenie czytałem. List i pieniądze raz sto, drugi raz dwieście rubli otrzymałem. W Gasawach zdrowi. Antos u zmarł w listopadzie 1915 roku. Zapytuje czy nie ma wiadomości o Kaziu, pozostającym w Rosji. 954

Kazimierz Dutkiewicz pracownika Warszawskiego Towarzystwa Melioracyjnego, właściciela majątku Świnotopy pod Warszawą, który wyjechał do Rosji — poszukuje brat Dr Roman Dutkiewicz z Kazimierza Wielkiej. Pisma polskie w Rosji uprasza się o przedruk niniejszego, zaś znajomych poszukiwanego o łaskawe udzielenie mi wiadomości o losie brata drogą ogłoszenia. 955

Z Zabkowie, Marya Bieńkiewicz prosi męża Romana w Rosji o wiadomość tą samą drogą. Józefa, Adela, Zdzisław zdrowi. Nie mamy żadnych wiadomości. Prosimy o przysłanie pieniędzy. 715

Z Zabkowie, Pelagia Wornar prosi męża Bolesława w Rosji o wiadomość, pieniądze otrzymaliśmy 4 razy. Ostatnie XII—16 r. 400 M. Tosi i Tadeo zdrowi. Odpowiedź i adres tą samą drogą. 716

Bolesław Tołkoczko z żoną i córką zawiadamia Antoniego Wilczyńskiego, Drużkowna, gubernia Jekaterynowska, że są zdrowi. Jestem obecnie kierownikiem prywatnej szkoły realnej. Latem otrzymaliśmy wiadomość od ojca przez gazetę. Prosimy zapłacić asekurację Tow. „Rosja” w Charkowie lub u Schmidta. 919

Władysław Pompein, Charków. Dom polski, Gopola 1. Od listopada żadnej wiadomości nie mamy od Taty. My zdrowi wszyscy. W Spasie ze Strójna Ławarzem gospodarzynie. — Zmian tutaj nie ma żadnych. Sądzenie kłóskamy i po drodze natknęliśmy się na Hala i Iona. 919

Elżbieta Różańska, Lublin prosi Tatę Antoniego R. w Moskwie i Stasia Antonia z Różańskich Banachowiczów w Charkowie o odwiedzenie się w Zaradzie Kolei Nadwiślańskich, gdzie przebywa William Kienitz kontroler ruchu z Siedlca. Proszę go zawiadomić, że jesteśmy wszyscy zdrowi, tylko bardzo niepokojni o synów moich Stasia i Kazia. Serdecznie pozdrawiamy całą rodzinę i blagamy o pomoc i opiekę dla synów moich, a także o wiadomości od nich. 989

Stobinska, Chmielna 26, zapytuje Sawatlika w Kijowie, Kresczatik 22, czy jest zdrowy, jak się powodzi? Czy masz wiadomości i o Heniu Tęsknie i cierpię przez oddalenie. Odpisz tą drogą. 882

Jarosławska, Chmielna 10, zawiadamia Jarosława Jarosławska na Kaukazie Wozdżiszenskaja Torskaja Obłast. Jestem zdrowa, proszę odpisać tą drogą jak Wam się powodzi, gdzie jest Mieczek, Bazio, Zdzisio? 881

Franciszek Adamski z Kozuszek zawiadamia swego syna Ignacego 3 armia, 21 czynny Armijński Korpus 44 artyl. Brygada, 1 Baterya — że wszyscy zdrowi. Prosimy o wiadomości gdzie przebywacie? 880

Helena Homolka, Warszawa, Marszałkowska 58, zawiadamia Bolesława Homolka, Czerkasy, gubernia Kijowska, browar, że są wszyscy zdrowi — proszę o wiadomości o wszystkich tą drogą. Gdzie są Stasia i Stefka Czaplicki? 879

S. A. Krzyżanowskiego w Krakowie

Księgarnia i skład nut
poleca : 74
wobec wzrastającej coraz bardziej drożyzny jedną najpraktyczniejszą i najoszczędniejszą z istniejących podręczników kucharskich

UNIwersalna KSIĄŻKĘ Kucharska

z ilustracjami i kolorowemi tablicami

Maryi Ochrowicz-Monatowej

Książka ta odznaczona na wystawie higienicznej w Warszawie w 1910 r. obejmuje przeszło 2200 skromnych i wytwornych przepisów gospodarskich i kuchennych z uwzględnieniem niezbędnych warunków odpowiedniej diety oraz kuchni jarskiej.

Wydanie trzecie znacznie powiększone 20—30 tysięcy. — Nadzwyczaj niska cena K. S. z przesyłką pocztową K. 950. — Wysyłkę uskutecznia się za nadaniem należytości lub za pobraniem pocztowym.

Syndykat Rolniczy w Krakowie

poleca swój bogato zaopatrzony skład
PŁUGÓW, BRON, SIEWNIKÓW, PIELNIKÓW i innych narzędzi
po cenach umiarkowanych.
Najnowszy ilustrowany katalog wysyła darmo i opłatnie. 267

!! WAZNE DLA ROLNIKÓW !!

Fabryka produktów chemicznych „Liban”
Towarzystwo Akcyjne w Podgórzu koło Krakowa poleca:

SÓL POTASOWA

o zawartości 40 — 42 procent czystego kali.

Wysyłki całe i pół wagonowe uskutecznia się bezpośrednio po otrzymaniu zlecen. — Sprzedaż detaliczna odbywa się w Fabryce w Borku Fałęckim koło Podgórza.

Wyjaśnień udziela biuro fabryki w Podgórzu ul. Józefińska 1. 23, telefon 1450. 225

Ostatnia nowość!

KSIEGARNIA GEBETHNERA i Ski

poleca aktualną broszurę:

„Nowy romantyzm w poezji polskiej czasu wielkiej wojny”.

Studjum literackie. Napisał Jan Zabieło. Kraków, 1917. — Nakładem Gebethnera i Ski. — Cena 1 K. 60 h.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

W interesującej tej broszurze krytyk rozpatruje ideologię współczesnych poetów polskich, opierając swe poglądy obficie na cytatach. 188

BANK GALICYJSKI dla handlu i przemysłu

Krakowie, Rynek gł. 25.

Przeprowadza zamianę I. i II. austriackiej pożyczki wojennej na piątą 40 letnią pożyczkę wojenną pod następującymi warunkami:

Przy zamianie obliczoną będzie:

I. pożyczka wojenna po K 98-60 z doliczeniem K — 92 tytułem różnicy odsetek za im. wart. K 100.—.

II. pożyczka wojenna po K 94-75 z doliczeniem K — 46 tytułem różnicy odsetek za im. wart. K 100.—.

natomiast V. pożyczka wojenna będzie doliczoną po kursie K 92 — za im. wart. K 100.—, pozostała różnica zaś wypłaconą będzie gotówką.

Termin zamiany do 28. lutego 1917. 291

Towarzystwo motorowej uprawy roli

obejmuje w administrację plugi motorowe i parowe, dostarcza materiałów popędowych i smarów; przeprowadza stałą kontrolę i reperację plugów przez ukwalifikowanych monterów pod kierownictwem inżynierów; dostarcza części rezerwowych. Ilość plugów mogących być przyjętą w administrację jest ograniczoną; spóźnione więc zgłoszenia nie będą mogły być uwzględnione.

: ARTUR LORIE : KRAKÓW, UL. STAROWIŚLNA L. 19.

poleca swój

Skład materiałów budowlanych

zaopatrzony bogato w cement portlandzki: Górka, Szczakowa i Podgórze. Gips murarski, sztukaterski i alabastrowy, wapno skaliste proszkowe, nawozowe i hydrauliczne (Roman-cement) dachówkę w różnych gatunkach wyrobu firmy „Aktengesellschaft der Wiener Ziegelwerke Wien” papę dachową, karbolitum, posadzkę betonową i rury betonowe, posadzkę szteingutową i rury szteingutowe. Wykonuje konstrukcje dachów (patent „Stefana”) jakoteż podłogi asbestowe (Feneritrolh). Zamówienia uskutecznia szybko i starannie po cenach bardzo przystępnych. 276

Zarząd dóbr Okocim poszukuje wytrawnego EKONOMA lub ADJUNKTA

gospodarczego na folwark 400 morgowy.

Zgłoszenia opatrzone odpisami świadectw w razie nie przyjęcia nie zwraca się i pozostają bez odpowiedzi. 277

Do sprzedania : Kilkanaście kamienic

w tem wille w Krakowie w cenie od 70.000 kor. i wyżej — oraz kilka majątków ziemskich przeważnie w zachodniej Galicyi.

Poszukuje się do kupna majątek lasowy, drugi młodszy, majątki ziemskie oraz dzierżawy, — wiadomość w biurze 265

J. M. Niewiadomskiego Kraków, ul. J. Szujskiego 1. 1.

Niezwykłe czarujący dramat w 3 aktach

SIOSTRY

główną, podwójną rolę artystycznie odgrywa słynna Erna Morena, najznakomitsza współczesna gwiazda filmowa wraz z Henrykiem Peerem i Schrothem. II.

Ani jeden ani drugi niesłychanie wesoła komedia z najlepszymi komikami Panigiem i Lubitschem w głównych rolach. III.

Aktualności z frontu rumuńskiego i francuskiego, Zdjęcia z natury „Styrya”. Program od piątku dnia 16 do wtorku 20 lutego włącznie okazie się

w Kino-teatrze „Sztuka” ul. św. Jana (Hotel Saski) 272

Nowe kursa handlowe

W szkole buchalterii, rachunkowości państwowej i pisania na maszynach

STANISŁAWA BURNATOWICZA

w Krakowie ul. Floryańska L. 55, I p. rozpoczynają się dnia 15 lutego 1917.

Wpisy codziennie. Stenografię uczy lektor Uniwersytetu Jakiell, p. H. Nennel, języka niemieckiego dyrektor Instytutu języków p. Stanisław Goldmann. 143

TOWARZYSTWO ZALICZKOWE W KRAKOWIE

ul. Straszewskiego 28,

udziela pożyczek hipotecznych, wekslowych i pensyjnych na dogodnych warunkach.

Przyjmuje wkładki oszczędności na

4 1/2 %

od których podatek rentowy wraz z 10% dodatkami opłaca z własnych funduszy. Godziny urzędowe od 10—12 i od 4—6 popoł.

Ważne dla Kupców

Drożdże świeże Kgr. 350
Kostki rosółowe 100 szt. 350
„ „ „ „ „ „ „ „ „ 50 szt. 600
Tabliczki galuszkowe 100 szt. 700
Cykoria 25 paczek 1250
Mleko smażone 10 szt. 490
Proszek drożdżowy 25 szt. 350 i 470
Cukier waniliowy 25 szt. 350 i 475
Jaja (150 szt.) w proszku 25 paczek 350
Papryka Kgr. 23, 24 i 25 Kor.
Ekstrakt kawowy 2 Kgr. 950
Ekstrakt octowy 1 Kgr. 1850
Krochmal do prasowania 25 paczek 700
Kupcom znaczny opust. Oferta na żądanie.

Deblessem — Dolina. 128

Obuwie wojenne

z prawdziwej skóry z podeszwą drewnianą, wyrób inwalidów wojennych, dostarcza Liga Pomocy przemysłowej Kraków, ul. Straszewskiego 28, hurtownie i pojedyncze pary. Na prowincję za zaliczką. 277

Zabawki drewniane

wyrobu krajowego, kapcem na prowincję dostarcza hurtownie Liga Pomocy przemysłowej. Socyment 50 sztuk rocznie w małych zabawek 70— Koron. 229

MEBLE KRAJOWEGO WYROBU

z pracowni stolarzy krakowskich: garnitury, jadalnie, sypialnie, biurka, meble gięte z Jazowska, meble w stylu zakopiańskim, koszykarskie itp. dostarcza Wystawa Ligi Pomocy przemysłowej Kraków, ul. Straszewskiego 28. 228

Jedyna księga adresowa przemysłu i handlu krajowego

SKOROWIDZ PRZEMYSŁOWO - HANDLOWY KRÓLESTWA GALICYI.

☐ ☐ Ligi Pomocy przemysłowej z r. 1913. ☐ ☐

Obszerne źródło informacji o władzach, instytucjach, warunkach zakładania przedsiębiorstw i t. d. wobec grożącego wyczerpania, zaleca do nabycia Liga Pomocy przemysłowej Lwów, ul. Pańska 11. Cena w cprawie 6— Koron, tylko za zaliczką lub za nadesłaniem należytości z góry. 230

FIRMA Henryka Francka Synowie

w Skawinie pod Krakowem.

przyjmuje jeszcze zgłoszenia na uprawę

CYKORYI

na bardzo korzystnych warunkach.

Nasienie i wskazówki do uprawy są dla każdego rolnika do dyspozycji. 187

Szpagaty do opakowania

z pierwszorzędných szwedzkich włókien pałkowych w każdej ilości dostarcza

Generalna Reprezentacja

WĘGERSKICH ZAKŁADÓW TEKSTYLNICH TOW. AKC.

☉ KRAKÓW, UL. DIETLOWSKA 97. ☉

Zastępcy poszukiwani. 123

Zarząd Dóbr Boguchwała

2. Knury i 40. prosiat rasy Yorkischnr.

2. Buchajki rasy Oldenburgskiej po importowanych rodzicach.

Młocarnie nuywają firmy Clayton et Schallertworth.

Lokomobile używają na 8. atmosfer.

Młocarnie i lokomobile mogą być osobno sprzedane. — Wszystkie oglądać można na miejscu. 234

Absolwent

c. k. państw. szkoły przemysłowej działu budownictwa, z długoletnią praktyką, przyjmie odpowiednią posadę w biurze lub przy budowlach od marca b. r. Zask. zgłoszenia pod „Absolwent” przyjmują J. Hepas i A. Salomonowa Kraków, Szczyńska 9. 274

Wszelkie SZMATY

odpiski sukna, papier gazetowy i odpady papierowe kupuje na najwyższych cenach J. BETTER, Kraków, ul. Sławkowska 40. T. 1. 1449 296

Kupuję i sprzedaję

złoto, srebro, brylanty, płace najwyższą cenę. Zakład zegarmistrzowski i jubilerki 126

Józef Cyankiewicz Kraków, ul. Sławkowska 24 dom XX. Emeretów

Mapa 18

Neberte, Paaschego po K. 1. Blokady (szczegółowe) K. 20, Multan z Bessarabii 100. Tygodnik po 50 h wysyła Księgarnia Polska, Kraków, Sławkowska 1. 273

Administrator dóbr,

pomocnik gospodarczy

majster murarski i mechanik

poszukują posady z powodu odcieczu od warsztatów pracy.

Wiadomość: Krasiaki, Wolska 6. 271

LICYTACJA

aparatu i urządzenie

Fotoplastikonu

odbiędzie się 20 lutego br. o godz. 10 przedpoł. przy ul. Sławkowskiej 4 pałec. 258

MIESZKANIA

dwa pokoje z kuchnią przedpokojem umiłowanym, światło elektryczne, słoneczne z balkonem i. Batorego 7, od 1 kwietnia do wynajęcia. Wskaz do zorca między godz. 4—6 popołudniu. 261

Obrazy oryginaly

Aventowicza Ajdnikiewicza - Fałala - Pochwiłskiego - Ruszczyka - Wyżółkiewicza - Kossaka, Talmajera — Stanisławskiego — Malczewskiego, Siebalskiego i Żmurki

sprzeda Zelia Wiśniewska Oglądać można od 10—5 ul. Piłkarska 9 i piętro. 174

Potrzebny

kierownik

do handlu kolonialnego w Zakopanem. Zgłoszenia ul. Siebalskiego 7, III. p. M. Grabowska, między godziną 11—12. 265

Poleca: Różaniec kokosowy i szklane do książeczek. — Medaliki, lańcuszki srebrne i metalowe świętych z drzewa i masy. — Obrazy do kościołów i mieszkań. — Krzyże do zawieszania i stawiania. — Listwy na ramy. — Lustra ściennie i toaletowe.

KRAKÓW, ul. Sławkowska 4. STANISŁAW RAB

Str. 4